

Список скорочень

- AE – L'Année Epigraphique. Paris
AMN – Acta Musei Napocensis. Cluj-Napoca
ANRW – Aufstieg und Niedergang der römischen Welt. Berlin, New York
BBI – Byzantino-bulgarica
BCH – Bulletin de correspondance hellénique
BRGK – Berichte der Römische-Germanische Kommission. Frankfurt a.M.
Byz. – Byzantion
Cat. – Catullus
Cic. De legib. – Cicero. De legibus
CIL – Corpus Inscriptionum Latinarum
DAGR – Dictionnaire des Antiquités Grecques et Romaines / Ch. Daremberg et Edm. Saglio
Dionys. – Dionysius
Gell. Att. Noct. – Gellius. Attic Noctes
Horat. Sat. – Horatius. Satirae
IDR – Inscricțiile Daciei Romane. București
IOSPE, I2 – Latyshev B. Inscriptiones antiquae orae septentrionalis Ponti Euxini graecae et latinae. – Petropoli, 1916. – Vol. 1. – Ed. 2.
Juv. – Juvenal
Liv. – Livius
Milet – Milet. Ergebnisse der Ausgrabungen und Untersuchungen seit dem Jahre 1899
Ovid. Fast. – Ovidius. Fasti
Ovid. Trist. – Ovidius. Tristia
Plaut. Trinum. – Plautus. Trinummus
Plin. Nat. hist. – Plinius. Naturalis Historia
Plut. Ceas. – Plutarch. Caesar
Plut. Cic. – Plutarch, Cicero
Plut. Numa – Plutarch, Numa
Plut. Rom. Quest. – Plutarch, Roman Question
Polyb. – Polybius

Prop. Eleg. – Propertius, Elegia
RE – Pauly's Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaften /
Hrsg. von G. Wissowa
RGG – Die Religion in Geschichte und Gegenwart
SCIVA – Studii și cercetări de istorie veche și arheologie. București
Tib. Eleg. – Tibullus, Elegia
Val. Max. – Valerius Maximus
WA Br. – D. Martin Luthers Werke: kritische Gesamtausgabe;
Briefwechsel. – Weimar, 1930 ff.

АЛЛУ – Археологічний літопис Лівобережної України. Полтава
АМА – Античный мир и археология
АП – Археологічні пам'ятки
АРК – Автономна Республіка Крим
БИ – Боспорские исследования
ВДИ – Вестник древней истории
ВС – вооруженные силы
ВУИМ – Відомство установ імператриці Марії
ВУК – Военно-учёный комитет.
ГАРФ – Государственный архив Российской Федерации
Гл Ш – Главный штаб Русской императорской армии
ГШ – Генеральный штаб.
ДААРК – Державний архів в Автономній Республіці Крим
ДАВО – Державний архів Волинської області
ДАОО – Державний архів Одеської області
ДАРО – Державний архів Рівненської області
ДАХО – Державний архів Харківської області
ДБ – Древности Боспора
ЗООИД – Записки Одесского общества истории и древностей
ИГАИМК – Известия государственной Академии истории
материальной культуры
ИТУАК – Известия Таврической ученой архивной комиссии
КБН – Корпус боспорских надписей
КСИА – Краткие сообщения Института археологии
КСИИМК – Краткие сообщения Института истории материальной
культуры

- МАИЭТ – Материалы по археологии, истории и этнографии Таврии
МАР – Материалы по археологии России
МАЭСУ ХНУ – Музей археологии и этнографии Слободской Украины Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина
МИА – Материалы и исследования по археологии СССР, Москва
МИД – Министерство иностранных дел
НА ИА НАНУ – Научный архив Института археологии Национальной академии наук Украины
НЗХТ – Национальный заповедник «Херсонес Таврический»
ОАК – Отчеты имп. Археологической комиссии
ПИФК – Проблемы истории, филологии и культуры
ППС – Православный палестинский сборник
ПСЗ – Полное собрание законов Российской империи
РГВИА – Российский государственный военно-исторический архив.
РДІА – Російський державний історичний архів
СА – Советская археология. Москва
Х. сб. – Херсонесский сборник
ХПК – Харківський Попередній Комітет
ЦДАВО – Центральний Державний архів вищих органів влади
ЦДІА – Центральний державний історичний архів (м. Київ)
ЦДІАУ у м. Львів – Центральний державний історичний архів України у м. Львів